

бомбардувальника, гелікоптерів та гідролітаків, засновника Sikorsky Aircraft.

На гелікоптерах та літаках Sikorsky літають королева Великої Британії Єлизавета II та ось вже 40 років усі президенти США, починаючи від Ейзенхауера. Сьогодні Авіакосмічний лицей Національного авіаційного університету носить ім'я великого українця Ігоря Сікорського.

Література

1. Ігор Сікорський – творець гелікоптера: веб-сайт. URL: <http://heroes.profi-forex.org/ua/sikorskij-igor-ivanovich> (дата звернення: 01.10.2019).

2. Сікорський Ігор Іванович. Людина, яка втілила мрію Леонардо да Вінчі: веб-сайт. URL: <https://kpi.ua/sikorsky-about> (дата звернення: 01.10.2019).

3. Ігор Сікорський. Знамениті, великі, геніальні люди. Найцікавіше про них: веб-сайт. URL: <http://100v.com.ua/uk/Igor-Sikorskiy-person> (дата звернення: 01.10.2019).

УДК 347.82(100)(043.2)

Сенько А.В., студентка,
Юридичний факультет,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Пильгун Н.В., к.ю.н., доцент

ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ПОВІТРЯНОГО ПРОСТОРУ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Протягом розвитку людського суспільства повітряний простір розглядався як невичерпний, неосяжний простір, який нікому не належить. Правознавці визначали повітряний простір як спільне надбання людства та невичерпний резервуар повітря, який був засобом забезпечення їхньої життєдіяльності. Питання щодо визначення правового статусу повітряного простору довгий час практичного значення не мали.

З часом людство замислилося про правомірність польотів літальних апаратів над територіями різних держав, проте конкретних кроків юридичного характеру у цьому відношенні не робилося. Тільки з розвитком авіаційної техніки, після вдосконалення конструкції аеропланів і розширенням їхніх літальних можливостей, держави почали вживати заходів щодо захисту своїх суверенних прав у власних повітряних просторах.

Одним із перших міжнародно-правових актів у цій сфері стала Паризька конвенція 1919 р., у якій визначалося право кожної держави на повний і винятковий суверенітет повітряного простору над її територією [1].

Повітряний простір використовується: для повітряних перевезень пасажирів, багажу, вантажу та пошти, авіаційних робіт, у воєнних цілях. Саме тому питання статусу повітряного простору та його використання одне з основних питань у міжнародній політиці та міжнародному праві. Правовий статус повітряного простору необхідно розглядати невід'ємно від проблеми глобалізації та взаємовідносин держав. Статус повітряного простору у міжнародному праві розглядається з одного боку, як частина простору, інтегральна частина конкретної держави, з іншого, як простір, що знаходиться за межами державної території. Частина простору розташована над сухопутною і водною територією держави, включаючи її територіальне море, є невід'ємною територією, що знаходиться під суверенітетом держави. Інша ж частина повітряного простору, розташована над відкритим морем і Антарктикою, є недержавною, міжнародною територією з усіма юридичними наслідками, що впливають звідси [2].

Таким чином, юридичний статус державного повітряного простору полягає в тому, що він знаходиться під суверенітетом держави, тобто в його межах діє виняткова юрисдикція певної держави. Держава самостійно і вільно встановлює його правовий режим з урахуванням своїх міжнародних зобов'язань, що впливають із підписаних нею міжнародних актів або інших джерел міжнародних зобов'язань. Правовий режим недержавного, міжнародного повітряного простору устанавлюється винятково міжнародним правом. У його основі свобода польотів над такими просторами, підтверджена, зокрема, Конвенцією ООН з морського права 1982 року і здійснювана відповідно до умов цієї Конвенції й інших норм міжнародного права. Україна як суб'єкт міжнародного права здійснює повний та винятковий суверенітет над своїм повітряним простором [3]. Правовий режим повітряного простору України регламентується, також національним законодавством: Законом України «Про Державний кордон України» від 4 листопада 1991 року, Повітряним кодексом України від 19 травня 2011 року та міжнародними договорами. Крім того, необхідно зазначити порядок використання повітряного простору України, який визначається Положенням про використання повітряного простору України від 6 грудня 2017 року і Правил польотів цивільних повітряних суден у повітряному просторі України від 28 жовтня 2011 року.

Уздовж державного кордону кожна держава встановлює фіксовану прикордонну смугу із спеціальним режимом її використання, який поширюється і на повітряний простір над такою смугою. Держави також встановлюють заборонені зони, зони обмеження польотів, небезпечні зони, райони полігонів, вибухових робіт, авіаційних робіт, інших спеціальних робіт, необхідних для безпечного здійснення діяльності в повітряному просторі і забезпечення безпеки осіб на поверхні [4].

Отже, питання статусу повітряного простору є одним з основних у міжнародній політиці та міжнародному праві. Повітряний простір використовується для повітряних перевезень пасажирів, багажу, вантажу та пошти, авіаційних робіт і у воєнних цілях. Також правовий простір регулюється як міжнародними актами так і національним законодавством.

Література

1. Конвенція про регулювання повітряних польотів. Париж, 13 жовтня 1919 р. / Головне управління цивільного повітряного флоту при СНК СРСР. Москва: Ред.-від. дл. Аерофлоту 1935 р. URL: <http://docs.cntd.ru/document>
2. Буроменський М.В. Польоти в міжнародному повітряному просторі URL: <http://readbookz.com/pbooks/book-34/ua/chapter-1763/>.
3. Валеев Р.М. Международное право. Особенная часть: учебник для вузов. Москва: Статут, 2010. 624 с.
4. Будзінський Т., Гудь Б. Державний кордон України: нормативно-правове забезпечення ефективного управління та захисту. Вісник Львівського університету. Серія: Міжнародні відносини. 2012. Вип. 30. С. 33-43.

УДК 629.73:656.074(043.2)

Середенко Л.С., студентка,
Юридичний факультет,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Пильгун Н.В., к.ю.н., доцент

ПЕРЕВЕЗЕННЯ ТВАРИН АВІАЦІЙНИМ ТРАНСПОРТОМ: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАКОНОДАВСТВА

Підвищення ролі цивільної авіації в перевезеннях пасажирів і вантажів, зростання інтенсивності руху авіатранспорту в Україні та вихід на ринок нашої держави міжнародних лоукостерів (що дає можливість пасажирам використовувати літаки частіше), все більш актуальним робить питання правового регулювання перевезень